

Čís. 7547.

Zákon ze dne 23. června 1926, čís. 156 sb. z. a n., o pohledávkách ze závazků vzniklých bývalému Rakousku, bývalému Uhersku, bývalému mocnářství Rakousko-Uherskému, říši Německé a německým státům.

Předpis § 1 zákona vztahuje se i na závazky soukromoprávní; najmě neručí československý stát za závazek býv. rakouského železničního eráru z úrazu na trati býv. severozápadní dráhy.

Pouhá výplata důchodu, prisouzeného proti býv. rakouskému eráru, československým erárem, není »aktem«, jímž ve smyslu § 4 zák. vzal československý erár na sebe splnění závazku.

(Rozh. ze dne 24. listopadu 1927, Rv I 838/27.)

Žalobce utrpěl dne 19. března 1909 u Všetat úraz na trati býv. severozápadní dráhy a byl mu právoplatným rozsudkem z roku 1909 vyměřen měsíční důchod 200 Kč. Proti žalobě, již se žalobce domáhal na československém eráru zvýšení důchodu na měsíčních 1.000 Kč, namítl žalovaný erár najmě, že podle zákona ze dne 23. června 1926, čís. 156 sb. z. a n. československý stát nepřevzal dluhy býv. Rakouska a že v tomto případě pouze dobrovolně a z útrpnosti, ač tak činiti nemusil, vyplácel žalobci z lidskosti měsíční důchod, kterýž mu z téhož důvodu zvýšil o 40%, při kterémž zvýšení žalobce výslovně uznal, že čsl. státní správa není po právu povinna důchod mu vypláceti, k čemuž žalující strana připomněla, že sice podepsala takový revers, že však tak učinila pod nátlakem, poněvadž, kdyby tak nebyla učinila, nebyla by dostala nic. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Po právní stránce je posouditi žalobní nárok jedině podle předpisů zákona čís. 156/26, podle něhož čsl. stát není ničím povinován ani ze závazků vzniklých státům jmenovaným v odst. 1., tudíž i bývalému Rakousku, z jiných skutečností (odst. 2), než z úmluv vlád anebo jejich orgánů. Mezi skutečností ty jest zahrnouti i úraz, jež utrpěl žalobce v březnu 1909 při provozu Severozápadní dráhy, kterou tehdy převzal c. k. rakouský železniční erár se všemi právy a povinnostmi. Předpis § 1 uved. zákona zní všeobecně, a jest jej proto vztahovati na všechny závazky, t. j. i na závazky soukromoprávní, což patrno hlavně z odst. 1 § 1, kde se mluví o závazcích smluvních. (Srv. důvodovou zprávu tisk čís. 68, vládní návrh k zákonu čís. 156/26, podle níž § 1 zákona zahrnuje v sobě i závazky z provozu státních podniků, včetně nároků na náhradu škod). Náleží sem proto i závazky z povinnosti k náhradě škody podle zákona o ručení železnic z roku 1869, čís. 27 ř. zák. Všeobecný doslov § 1 vylučuje dále použití § 1409 obč. zák. i jakéhokoliv

jiného předpisu právního, z něhož se dovozuje povinnost čsl. státu ze závazků bývalého Rakouska. Podle § 4 zák. nebyly zákonem tím dotčeny zákony a akty, kterými čsl. stát vzal výslovně na sebe splnění závazků uvedených v § 1. Takovým aktem nebyla pouhá výplata důchodu přisouzeného žalobci proti bývalému železničnímu eráru, t. j. proti státu rakouskému, zejména když se tak stalo s výhradou obsaženou v reversu. Revers ten vylučuje výslovné uznání, jaké má na mysli § 4 zák. čís. 156/26, nezáleží proto na tom, z jakého důvodu žalobce jej podepsal.

Čís. 7548.

Vzdal-li se vymáhající věřitel exekučního zástavního práva na nemovitosti, zaniklo zástavní právo a nemohlo býti na něm nabyto exekučního nadzástavního práva, třebas exekuční zástavní právo nebylo dosud vymazáno z pozemkové knihy.

(Rozh. ze dne 24. listopadu 1927, Rv I 1181/27.)

Pavlině V-ové byla povolena proti Františku V-ovi exekuce vnuceným zřízením zástavního práva na domě čp. 614 v Praze jako vkladbě hlavní a na domě čp. 387 v T. jako vkladbě vedlejší. Vymáhající věřitelka navrhla dne 30. září 1924 zrušení veškerých exekucí vedených proti Františku V-ovi, zejména též exekuce vnuceným zřízením práva zástavního na domě čp. 614 v Praze a ve všech vkladbách vedlejších. Na základě tohoto návrhu byly usnesením ze dne 10. října 1924 veškeré exekuce podle § 39 čís. 6 ex. ř. zrušeny až na exekuci ohledně vedlejší vkladby, týkající se vložky 1335 poz. knihy kat. obce T., ohledně níž byli navrhovatelé odkázáni na to, by zrušovací návrh podali u okresního soudu v T. Tento návrh u okresního soudu v T. nebyl hned podán a tím se stalo, že si Dr. R. vymohl 9. prosince 1924 právo zástavní na pohledávky Pavliny V-ové. Žalobě Františka V-a, domáhající se toho, by byla zrušena exekuce povolená Dr. R-ovi vkladem zástavního práva na pohledávky váznoucí na domě čp. 387 v T., procesní soud první stolice vyhověl, odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek prvního soudu.

Důvody:

Odvolací soud zjišťuje, že vymáhající věřitelka Pavlína V-ová navrhla společně se svým dlužníkem, nynějším žalobcem Františkem V-em, zrušení exekuce ohledně pohledávek v žádosti ze dne 1. dubna 1924 uvedených, které tento soud podle § 39 č. 6 ex. ř. sice povolil ohledně domu čp. 614 v Praze, avšak ohledně vedlejší vkladby, totiž vložky čís. 1335 pozemkové knihy pro katastrální obec odkázal rozhodnutí o zrušení exekuce na okresní soud v T., jímž toto zrušení exekuce dosud nebylo povoleno, ba ani tam nebylo navrženo před nabytím nadzástavního práva žalovaného JUDr. Rudolfa R-a. Z toho odvolací soud usu-